Bilgisayar ve ?nternet Kullan?m? Özyeterlilik Alg?s? Ölçe??

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilgisayar ve ?nternet Kullan?m? Özyeterlilik Alg?s? Ölçe??*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17732

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilgisayar ve ?nternet Kullan?m? Özyeterlilik Alg?s? Ölçe?i, s?n?f ö?retmenlerinin bilgisayar ve internet kullan?m?na yönelik alg?lanan özyeterlilik düzeylerini belirlemek amac?yla 2015 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle ö?retmenlerin mesleki görevlerini yerine getirirken teknolojiyi kullanma konusundaki inançlar?n? ve yeterliliklerini de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Yap?lan psikometrik çal??malar, ölçe?in yüksek düzeyde geçerli ve güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar, ?nternet, Özyeterlilik Alg?s?, S?n?f Ö?retmenleri, Geçerlilik, Güvenilirlik, Psikometri

Yazarlar

Süleyman Nihat ?ad, O. Demir

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ?lkö?retim düzeyinde görev yapan s?n?f ö?retmenlerinin, e?itim-ö?retim süreçlerinde bilgisayar ve internet teknolojilerini ne kadar etkili ve yeterli kullanabildiklerine dair alg?lar?n? ölçmek üzere standartla?t?r?lm??, geçerli ve güvenilir bir araç olu?turmakt?r. Bu araç, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesi ve teknoloji entegrasyonu e?itimlerinin planlanmas? aç?s?ndan kritik önem ta??maktad?r.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, psikolojideki temel yap? ta?lar?ndan biri olan özyeterlilik (self-efficacy) alg?s?n? ölçmektedir. Bu ba?lamda, ölçülen yap? spesifik olarak "Teknoloji Kullan?m? Özyeterlili?i" olarak tan?mlan?r. Bu alg?, bireyin belirli bir görevi (bu durumda bilgisayar ve internet kullan?m?) ba?ar?yla yerine getirebilece?ine dair sahip oldu?u inanç düzeyini ifade eder. Ölçek, ö?retmenlerin dijital okuryazarl?k ve teknoloji entegrasyonu becerileri hakk?ndaki subjektif yarg?lar?n? nicelle?tirir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?i, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. Elde edilen uyum indeksleri, önerilen faktör yap?s?n?n veri setine mükemmel düzeyde uyum sa?lad???n? göstermektedir.

Ki-Kare / Serbestlik Derecesi (X^2/sd): 200,36/100 = 2,00. Bu de?er (genellikle 3'ün alt? kabul

ARABPSYCHOLOGY.COM

edilir), modelin kabul edilebilir düzeyde uyumlu oldu?unu belirtir.

Kök Ortalama Kare Yakla??kl?k Hatas? (RMSEA): 0,063. Bu de?erin 0,08'in alt?nda olmas?, modelin iyi bir uyuma sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

Uyum ?ndeksleri: GFI= 0,91; AGFI= 0,92; CFI=0,97; NFI= 0,95 ve NNFI=0,97. Tüm bu indekslerin 0,90 e?i?inin üzerinde olmas?, modelin mükemmel uyumunu desteklemektedir.

Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt? (SRMR): 0,031. Bu dü?ük de?er, modelin yap?sal geçerlili?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i, birden fazla yöntemle hesaplanm?? ve sonuçlar ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlam??t?r.

Cronbach Alfa ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: Ölçe?in 13 maddelik tek faktörlü modeli için hesaplanan katsay? α= 0,955 gibi oldukça yüksek bir de?erdir. Bu, maddelerin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Guttman ?ki-Yar? Yöntemi: Bu yöntemle hesaplanan güvenirlik katsay?s? 0,923 olarak bulunmu?tur.

Düzeltilmi? Madde-Toplam Korelasyonlar?: Hesaplanan katsay?lar 0,702 ile 0,851 aras?nda yüksek de?erler vermi?tir. Bu yüksek korelasyonlar, her bir maddenin genel ölçek puan?na anlaml? ve tutarl? bir katk? sa?lad???n? ve ölçek maddeleri aras?nda yüksek bir homojenlik bulundu?unu i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda ve sonras?nda yap?lan analizlerde faktör yap?s?na dair bilgiler mevcuttur. Genel olarak ölçek, ba?lang?çta iki faktör ve toplam 16 madde içermesine ra?men, psikometrik analizler sonucunda güçlü iç tutarl?l??a sahip **13 maddelik tek faktörlü bir model** önerilmi?tir. Güvenirlik hesaplamalar? da bu tek faktörlü yap? üzerinden gerçekle?tirilmi?tir. Bu tek faktörlü yap?, ö?retmenlerin bilgisayar ve internet kullan?m?na dair özyeterlilik alg?s?n?n tek bir genel boyut alt?nda topland???n? göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Geli?tirme (Development)

Format: 11'li Likert Ölçe?i. Derecelendirme format?, "0= yapamayaca??mdan kesinlikle eminim"

ARABPSYCHOLOGY.COM

ile "10= yapabilece?imden kesinlikle eminim" aras?nda de?i?mektedir. Bu geni? aral?k, kat?l?mc?lar?n alg? düzeylerini yüksek hassasiyetle ifade etmelerini sa?lar.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Grup: S?n?f Ö?retmenleri

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: ?lkö?retim kurumlar?nda görev yapan s?n?f ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Yeterlili?i, Dijital Okuryazarl?k, Özyeterlilik, Psikometrik Özellikler, Likert Tipi, DFA, RMSEA

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Süleyman Nihat ?ad

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: nihat.sad@inonu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2015

Kullan?m ?zinleri ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sinif-ogretmenleri-icin-bilgisayar-ve-internet-kullanimi-ozyeterlilik-algisi-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

?ad, S. N. ve Demir, O. (2015). S?n?f ö?retmenleri için bilgisayar ve internet kullan?m? özyeterlilik alg?s? ölçe?i: Geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?. *?lkö?retim Online, 14*(2), 489-510. DOI: http://dx.doi.org/10.17051/io.2015.00172.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin Ba?lant?s?: ilkogretim-online.org.tr

Bilgisayar ve ?nternet Kullan?m? Özyeterlilik Alg?s? Ölçe?? Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi için orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM